

Қазақстан банктері

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

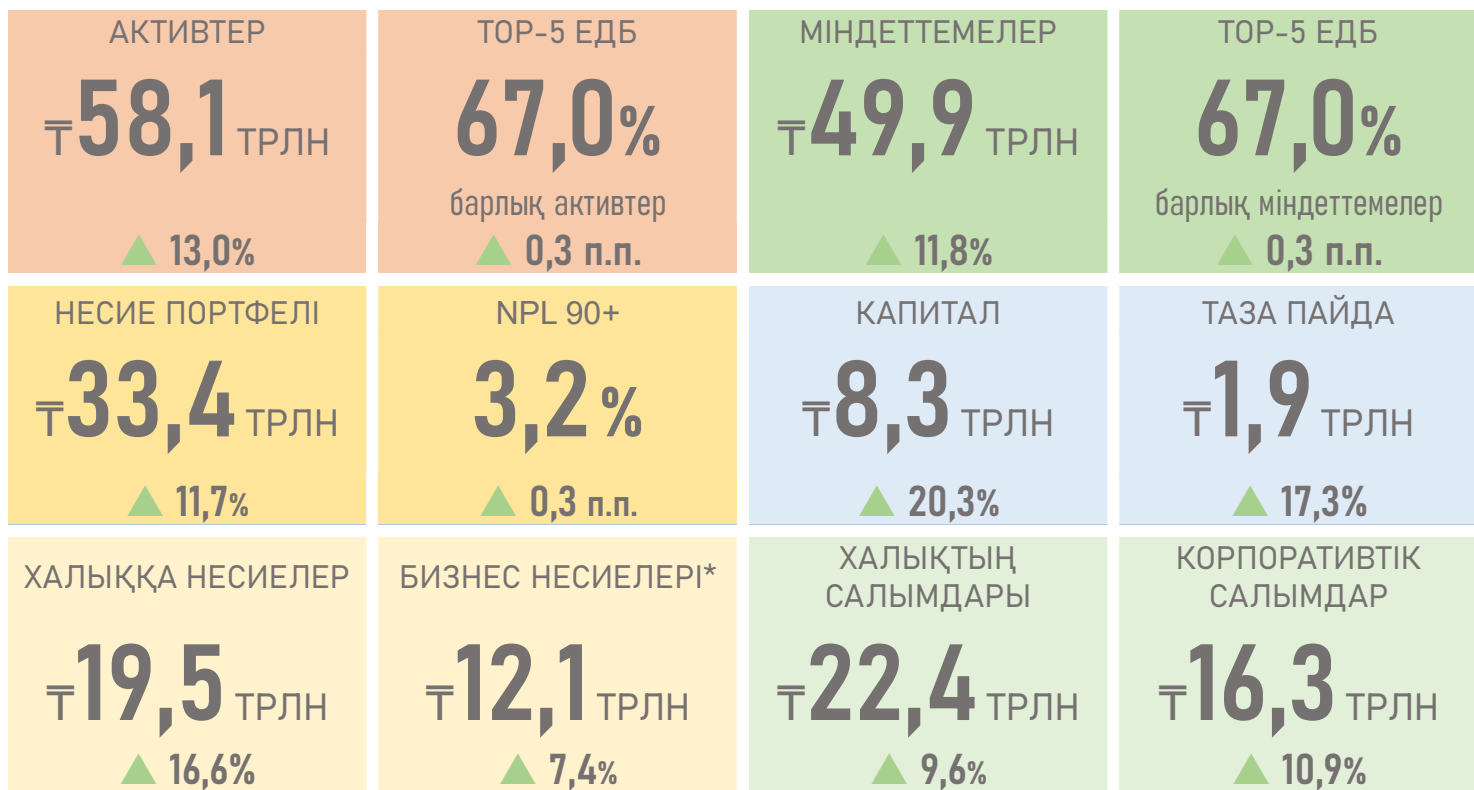
АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

2024 жылғы қаңтар-қыркүйек қорытындылары

Негізгі тенденциялар

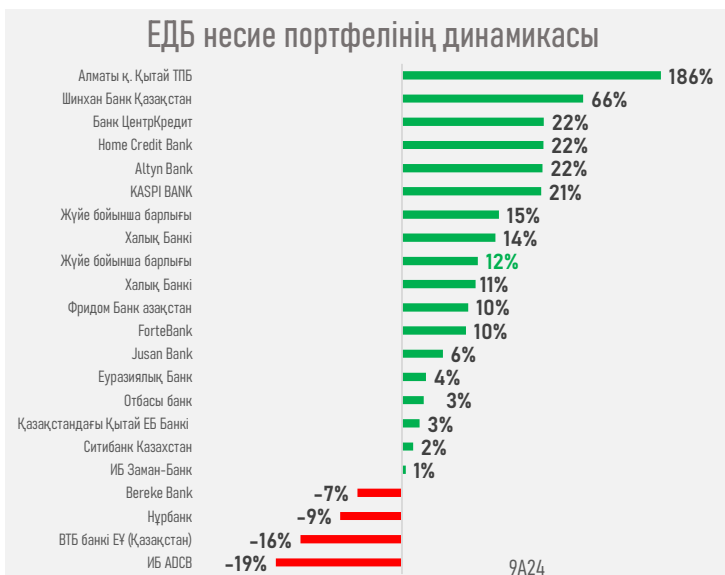
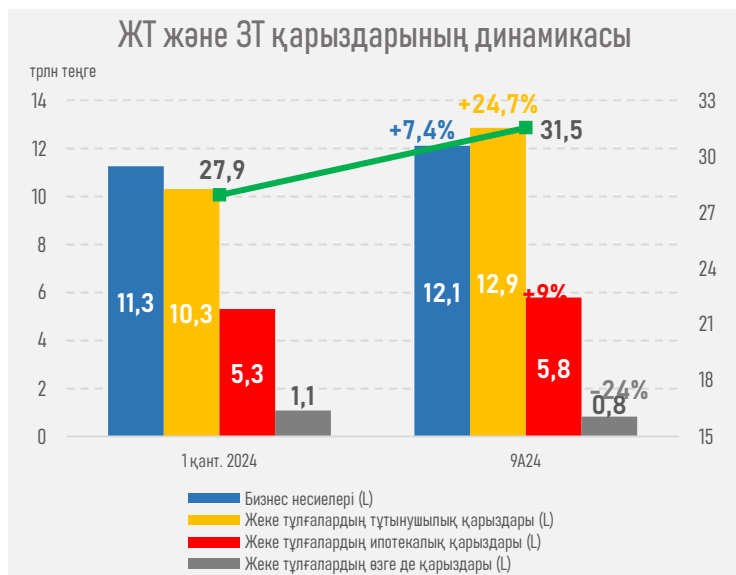
- Ағымдағы жылдың қаңтар-қыркүйек айларында банк секторы экономика субъектілеріне рекордтық сомаға 26,1 трлн жаңа кредиттер берді, бұл ЖІӨ-нің 19,4% құрайды. Өткен жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда (Т21,3 трлн) көрсеткіш Т4,7 трлн немесе 22,2%-ға өсті.
- 20%-дан астам беру өсімі бөлшек (+23,3%) және корпоративтік қарыздарды (+21,2%) көрсетті. Бұл ретте кәсіпкерлік субъектілеріне беруде біршама үлкен үлесті (50,3%) қарыздар алды.
- Қарыздар бойынша бағалық және бағалық емес жағдайларды жеңілдету, скоринг негізінде жаңа онлайн-өнімдерді іске қосу, ірі инвестициялық жобаларды іске асыру, кәсіпорындардың тиімділігін арттыру (өндірілген өнім көлемі, өндірілген өнім көлемі) аясында бизнесті кредиттеудің айтарлықтай өсуі оның барлық сегменттерінде (шағын +20,5%, орта есеппен +16,0%, ірі +23,6%) байқалады. орындалған жұмыстар мен көрсетілген қызметтер 9,9%-ға, кірістер-6 А24 үшін 6,1%-ға өсті), ШОБ қарыз алушылары үшін бәсекелестікті күшейту, сондай-ақ 2023 жылы кейінге қалдырылған сұранысты (ірі бизнесте) іске асыру.
- Тұтынушылардың жоғары белсенділігі жалақының өсуіне (+10,3%), жаңа клиенттердің одан әрі ағынына (+241 мың 9А24), бөліп төлеудің кең танымалдылығына, маркетингтік акциялардың өткізілуіне, жинақтары бар халықтың төмен үлесіне (31%, жинақ коэффициенті 4,9%-ға дейін төмендеді-төменде қараңыз) байланысты болуы мүмкін.

- Базалық мөлшерлеменің сақтықпен төмендеуі аясында бизнеске арналған кредиттер бойынша баға шарттары біртіндеп жақсарды, бірақ негізінен орташа (-130 б.п.) және ірі бизнеске (-190 б.п.) мөлшерлемелердің төмендеуі есебінен. Шағын бизнес үшін несие мөлшерлемелері өсті (+180 б.п.), бірақ олардың түпкілікті құны кепілдік ретінде «Даму» ҚДК субсидиялары мен кепілдіктері есебінен айтарлықтай төмендеуі мүмкін.
- Бөлшек сегменттегі тауарлар орташа өлшенген мөлшерлемелерге пайызсыз бөліп төлеу бойынша маркетингтік акциялар жүргізуге айтарлықтай әсер етеді. ЖТСМ төмендетудің әсері жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі әлі байқалмайды (новелла ағымдағы жылдың тамыз айының соңында енгізілген).
- Соған қарамастан, жүйедегі мөлшерлемелердің жалпы төмендеуі аясында активтердің кірістілігі мен қорландыру құны 2022 жылдан бері байқалған өсуді тоқтатты және төртінші тоқсанда төмендеуі мүмкін (төменде қараңыз). Бұл жүйе міндеттемелерінің өсуінің драйвері Қазақстандықтардың номиналды кірістерінің және компаниялардың қаржылық нәтижелерінің, тартымды жоғары мөлшерлемелердің, салықтық аударымдардың және пайыздарды капиталдандырудың ұлғаюы аясында өскен клиенттердің салымдары (өсімнің 67%) болды.
- Бұл бизнестің жалпы өсуі, тұрақты портфолио сапасы және пайыздық маржа (6,5%) сектордың кірісін арттыруға ықпал етті, бұл өз кезегінде сектордың капиталдандыру деңгейіне пайдалы әсер етті (төменде қараңыз).

* Кәсіпкерлік қызметке ЖК несиелерін қоса алғанда

Банктердің экономикаға несиелері **

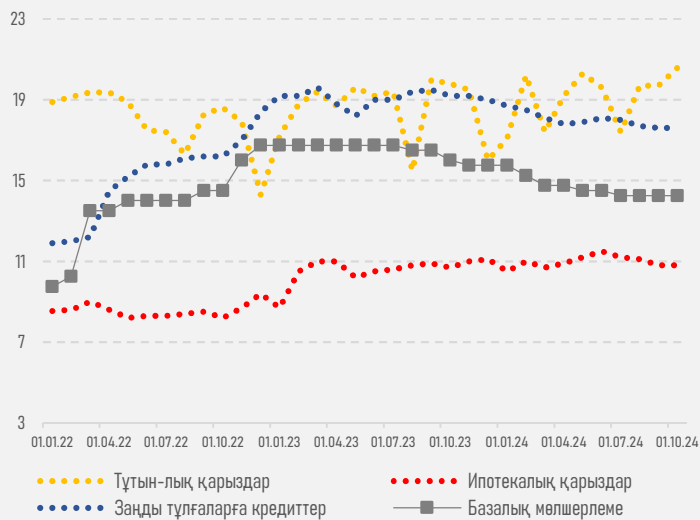

** Деректер көзі: ҚРҰБ

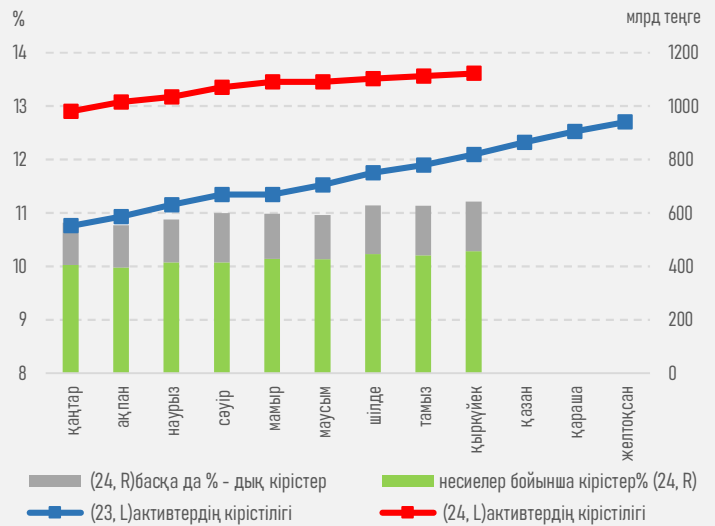
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2024

Банктердің экономикаға несиелері **

ЖТ, ЭТ қарыздары бойынша орташа өлшенген мөлшерлемелер

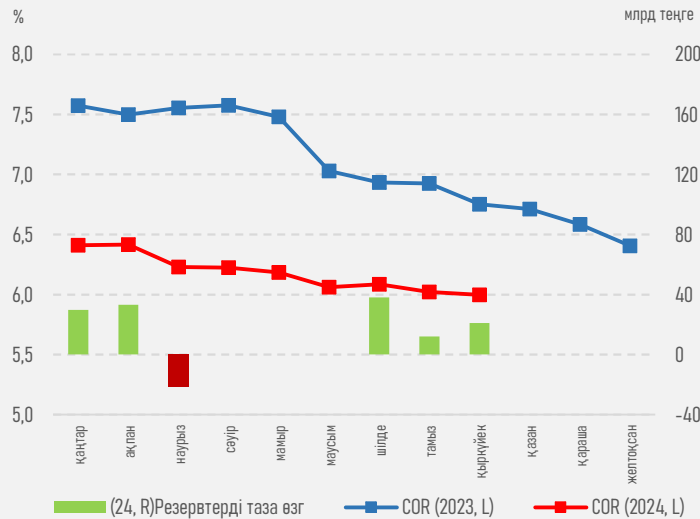
Активтердің кірістілігі (пайыздық кірістер/кіріс әкелетін активтер)

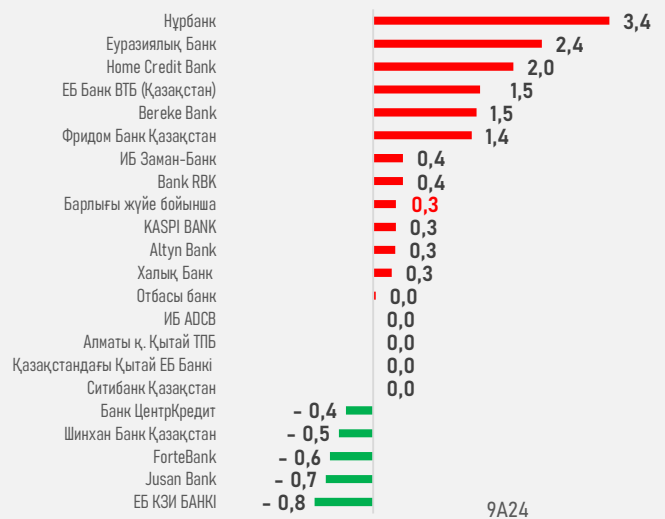
Жұмыс істемейтін қарыздар*

Несиелік тәуекелдің құны

(CoR: қалыптастырылған провизиялар/орташа несие портфелі)

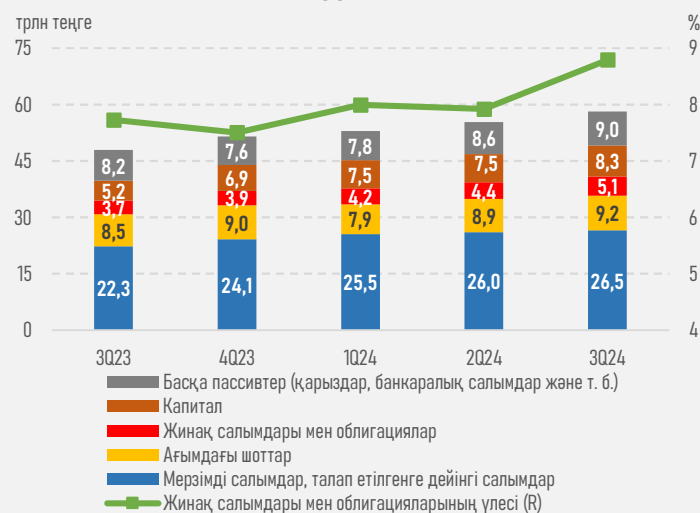

NPL 90+ өзгерту, б. б.

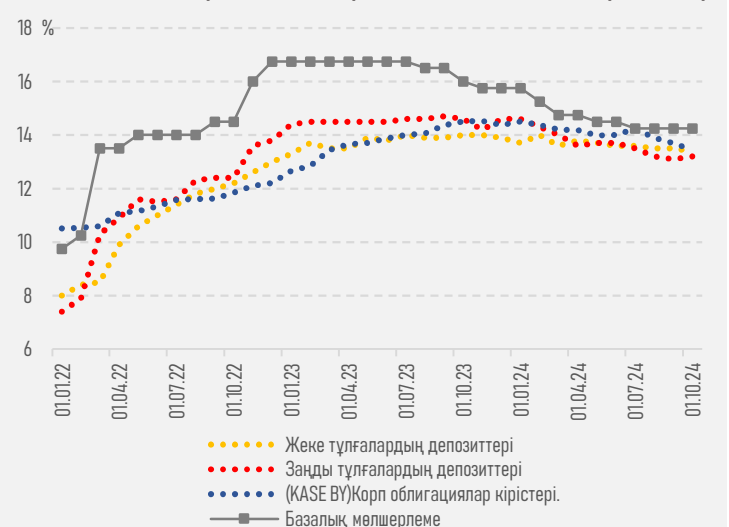

Банк жүйесінің міндеттемелері*

Пассив динамикасы

ЖТ, ЭТ депозиттері бойынша орташа өлшенген мөлшерлемелер

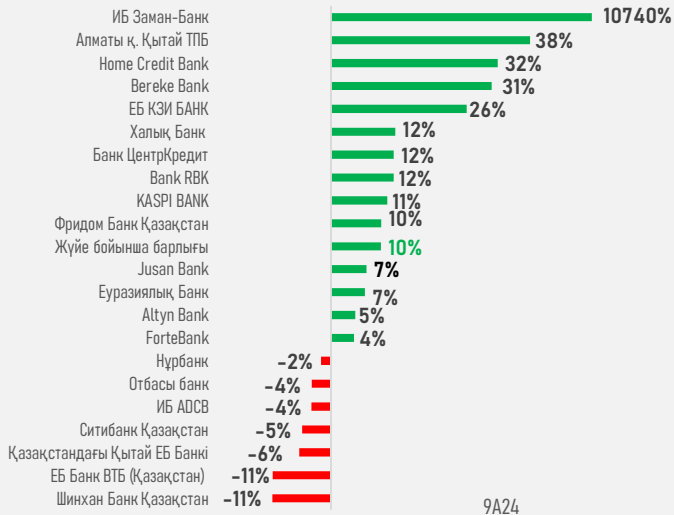

** Деректер көзі: ҚРҰБ

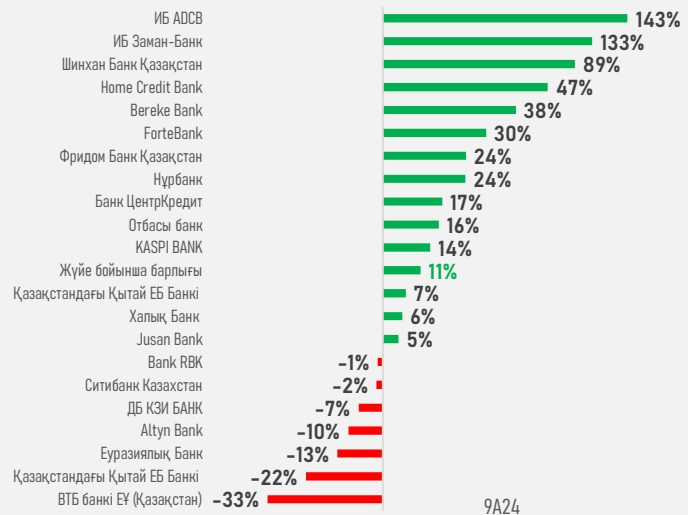
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2024

Халықтың және корпоративтік ұйымдардың депозиттері*

Жеке тұлғалардың депозиттерінің динамикасы

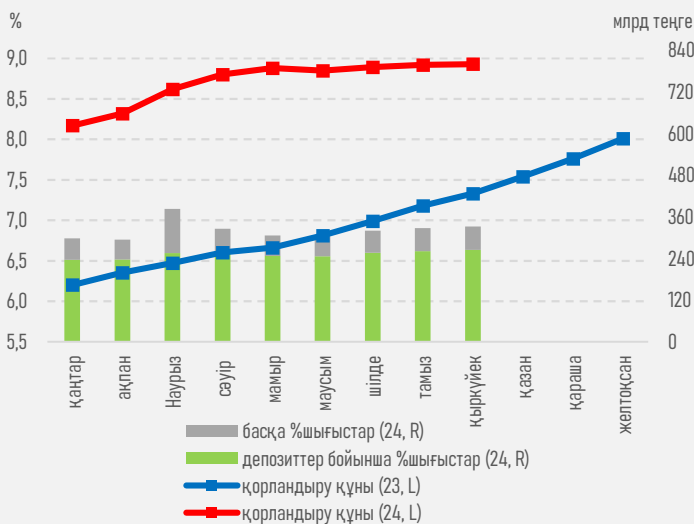

Заңды тұлғалардың депозиттерінің динамикасы

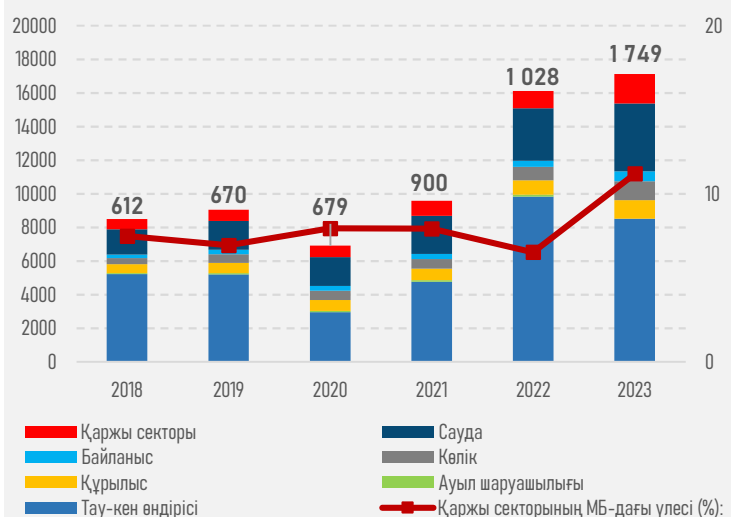

Қорландыру және салықтар *

Қорландыру құны¹

Шоғырландырылған бюджетке түсетін түсімдер (МБ+СҚ) экономика салалары бөлінісінде (2018-2023)

¹ Қорландыру құны-сыйақы төлеуге байланысты пайыздық шығыстар / міндеттемелер.

* Деректер көзі: ҚРҰБ, СЖРА ҰСБ, БКБ

Резюме

2024 жылы банктік несиелеу экономикалық өсудің жалпы баяулауына (2023 жылғы ұқсас кезеңдегі 4,9%-дан 4%-ға дейін) және жүйеде әлі де жоғары пайыздық мөлшерлемелерге (базалық мөлшерлеме 15,75%-дан 14,25%-ға дейін төмендетілді) қарсы жоғары және тұрақты болып қала береді. Бұл көбінесе банктердегі өтімділіктің (активтердің 30%) және капиталдың (меншікті капитал — 78,3 трлн) Елеулі қорының нәтижесі болып табылады, бұл оларға қарыз ресурстарына сұранысты қанағаттандыруға және кредиттеудің жоғары қарқынын арттыруға, сондай-ақ салымшылар алдындағы өз міндеттемелері бойынша жауап беруге және ықтимал тәуекелдерді жабуға мүмкіндік береді. Жаңа қарыздар берудің екі таңбалы өсімі аясында бизнеске кредиттер портфелінің өсуінің жеделдеуі (бір жыл бұрынғы 6,6%-дан 7,4%-ға дейін), бірақ халыққа заемдар портфелінің баяулауы (18,5%-дан 16,6% - ға дейін) байқалады, бұл экономикадағы тұтынушылық сұранысқа қарағанда инвестициялық сұранысты көбірек қолдады.

Бизнесінің тұрақты өсуі, қаржы нәтижелері мен секторды капиталдандырудың жақсаруы рейтингтік агенттіктердің іс-әрекеттерінде де көрініс тапты: жыл басынан бері олар ЕДБ рейтингтерін 8 рет көтерді; 6 ЕДБ болжамдарын жақсартумен қайта қарады. Бұл ретте «оң» болжамдар тағы 8 ЕДБ-де сақталады, бұл рейтингтердің одан әрі өсу әлеуетінің сақталуын көрсетуі мүмкін.

Сонымен қатар, сектор жинақтар мен инвестицияларды тиімді қайта бөлудің негізгі функциясынан басқа, мемлекеттік бюджеттің салық түсімдерінде (2023 жылғы 11,2% үлесі), жұмыспен қамтуда (200 мыңнан астам адам жұмыс істейді) және оның сапасында (жұмыс істейтін адамдардың тек 5%-ы ғана өзін-өзі жұмыспен қамтығандарға тиесілі) маңызды рөл атқара отырып, елдегі инновациялардың драйвері болып ЖІӨ-де (2,9%) қала берді.